

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului declarat de către Calagurescu Dorin,

cauza civilă la cererea de chemare în judecată Agenția Teritorială Nord a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină către Calagurescu Dorin Mihail privind încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală și a penalităților aferente,

împotriva încheierii din 21 octombrie 2024 a Curții de Apel Bălți

*(Dosarul nr. 2r-453/24
NR. PIGD 2-24047604-01-2r-13112024)*

Instanța de apel a omis să examineze cererea de repunere în termen; art. 116 CPC.

Judecătoria Drochia, sediul Central, jud. L. Grădinari,
Curtea de Apel Bălți, jud. E. Grumeza, D. Corolevschi, N. Chircu

7 februarie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Calagurescu Dorin,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Ion Malanciuc,

Diana Stănilă, *judcători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La data de 30 aprilie 2024, Agenția Teritorială Nord a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Calagurescu Dorin Mihail, solicitând încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală și a penalităților aferente.

2. Prin încheierea din 2 mai 2024, Judecătoria Drochia, sediul Central, a admis cererea și a dispus examinarea acesteia în procedura cererilor cu valoare redusă.

3. Prin hotărârea din 12 iunie 2024, Judecătoria Drochia, sediul Central, a admis integral cererea de chemare în judecată formulată de Agenția Teritorială Nord a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină împotriva lui Calagurescu Dorin Mihail privind încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală și a penalităților aferente. Instanța a dispus încasarea de la Calagurescu Dorin Mihail, în beneficiul Agenției Teritoriale Nord a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, a următoarelor sume: pentru anul 2022: prima de asigurare în valoare de 4 056,00 lei și penalități în sumă de 1 115,40 lei; pentru anul 2023: prima de asigurare în valoare de 12 636,00 lei și penalități în sumă de 3 474,90 lei. În total, instanța a dispus încasarea sumei de 21 282,30 lei în beneficiul Agenției Teritoriale Nord a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, precum și achitarea de către Calagurescu Dorin Mihail a taxei de stat în cuantum de 901,25 lei în beneficiul statului.

4. Invocând ilegalitatea și netemeinicia hotărârii din 12 iunie 2024 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, Calagurescu Dorin a formulat, la data de 24 iulie 2024, o cerere de apel împotriva acesteia. Prin apelul său, acesta a solicitat: admiterea apelului; casarea integrală a hotărârii primei instanțe; pronunțarea unei noi decizii prin care acțiunea să fie respinsă.

5. Totodată, apelantul Calagurescu Dorin a solicitat și repunerea în termen pentru depunerea cererii de apel.

6. Prin încheierea din 21 octombrie 2024, Curtea de Apel Bălți a dispus restituirea apelului declarat de Calagurescu Dorin, motivând că acesta a fost formulat tardiv.

7. Ulterior, la data de 29 octombrie 2024, Calagurescu Dorin a declarat recurs împotriva încheierii din 21 octombrie 2024 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea încheierii recurate și restituirea cauzei spre rejudecare.

8. În susținerea recursului, recurentul a invocat faptul că a aflat despre soluția instanței de fond abia la 22 iulie 2024.

9. Calagurescu Dorin a invocat, pe lângă tardivitatea reținută de instanța de apel, și faptul că Curtea de Apel Bălți nu s-a pronunțat asupra cererii sale de repunere în termen a apelului.

10. Acesta a subliniat că, odată cu apelul, a anexat plicul care confirmă faptul că a recepționat hotărârea motivată a instanței de fond la data de 22 iulie 2024, aspect esențial pentru calculul termenului de apel.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

11. Art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.”

12. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

13. Art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

14. Art. 427 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.”

15. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

16. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

17. Art. 276³ alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă:

„Procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă.

Judecătorul poate dispune citarea participanților la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părți de a examina cererea în ședință publică. Judecătorul poate să respingă o astfel de solicitare în cazul în care consideră că, ținând cont de împrejurările cauzei, nu sînt necesare dezbateri publice. Respingerea se dispune printr-o încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul.”

18. Art. 276⁴ alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„Hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.”

19. Art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.”

20. Art. 116 din Codul de procedură civilă:

„Persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Încheierea judecătorească prin care este respinsă cererea de repunere în termen poate fi atacată cu recurs. Încheierea prin care s-a făcut repunerea în termen nu se supune recursului.

21. Art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen

MOTIVAREA INSTANȚEI

22. În ceea ce privește termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a constatat că încheierea Curții de Apel Bălți a fost emisă la 21 octombrie 2024.

23. Prin urmare, recursul depus de Calagurescu Dorin la 27 octombrie 2024 a fost formulat în termen legal.

24. Analizând materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a apreciat că se impune casarea integrală a încheierii din 21 octombrie 2024 a Curții de Apel Bălți și restituirea cauzei spre rejudecare. Această decizie a fost adoptată având în vedere considerentele expuse în continuare.

25. Din analiza actelor și lucrărilor dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a constatat cu certitudine că instanța de fond a examinat cauza civilă în procedura cererilor cu valoare redusă, conform prevederilor Capitolului XXII din Codul de procedură civilă.

26. De asemenea, Completul de judecată subliniază că, în prezenta cauză civilă, judecătorul de fond nu a considerat necesară citarea participanților. Această decizie se bazează pe faptul că, prin încheierea din 2 mai 2024 a Judecătorei Drochia, sediul Central, cererea de chemare în judecată a fost acceptată spre examinare în procedura cererilor cu valoare redusă (f.d. 14), care permite soluționarea cauzei fără citarea părților, în anumite condiții prevăzute de lege.

27. La fel, din analiza materialelor și lucrărilor dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a constatat următoarele: dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 12 iunie 2024 (f.d. 31) și expediat prin intermediul oficiului poștal către Calagurescu Dorin. Plicul de corespondență a fost restituit instanței cu mențiunea „nereclamat” (f.d. 24), ceea ce indică faptul că destinatarul nu a ridicat corespondența în termenul prevăzut.

28. În ceea ce privește apelul formulat, Completul de judecată a remarcat că, deși cererea de apel era nemotivată, apelantul Calagurescu Dorin a solicitat repunerea în termen a apelului, anexând un plic care confirma că hotărârea motivată a instanței de fond a fost recepționată abia la 22 iulie 2024.

29. Acest aspect este esențial pentru aprecierea corectă a termenului de apel și a eventualei necesități de repunere în termen.

30. Prin încheierea din 21 octombrie 2024, Curtea de Apel Bălți a restituit apelul declarat de Calagurescu Dorin, motivând că acesta a fost tardiv. În motivarea încheierii, instanța de apel a menționat că, deși apelantul a solicitat repunerea în termen, acesta nu a indicat motive clare care să justifice imposibilitatea îndeplinirii actului de procedură în termen.

31. Verificând modul în care instanța de apel a gestionat această procedură, Colegiul Curții Supreme de Justiție a constatat că procedura a fost una defectuoasă.

32. Mai exact, Curtea de Apel Bălți nu s-a pronunțat distinct asupra cererii de repunere în termen, conform art. 116 din Codul de procedură civilă. Această omisiune procedurală a condus la neexaminarea corectă a argumentelor apelantului și la o soluționare viciată a cererii sale.

33. Având în fața sa o cerere expresă, Curtea de Apel Bălți era obligată, conform cadrului legal pertinent, să o soluționeze printr-un act judecătoresc.

34. Instanța de recurs subliniază că instanța este responsabilă de organizarea procesului astfel încât părțile și ceilalți participanți să își poată formula, argumenta și dovedi poziția, să aibă posibilitatea de a alege mijloacele și modalitățile de

susținere a poziției în mod independent, să își exprime punctul de vedere asupra tuturor aspectelor de fapt și de drept relevante pentru cauză. Această obligație fundamentală asigură respectarea dreptului la un proces echitabil și previne omisiunile procedurale care ar putea afecta legalitatea soluției pronunțate.

35. Dreptul la un proces echitabil presupune că fiecare parte implicată într-o procedură judiciară are posibilitatea efectivă de a-și prezenta în fața instanței observațiile, argumentele și mijloacele de probă. Acest drept trebuie coroborat cu obligația instanței de a examina efectiv toate observațiile și argumentele părților, asigurând astfel o soluționare justă și imparțială a cauzei.

36. Un element esențial al respectării dreptului la un proces echitabil este motivarea hotărârilor judecătorești. Aceasta reprezintă singurul mijloc prin care se poate verifica dacă argumentele părților au fost analizate în mod efectiv, instanța a aplicat corect normele de drept, soluția dispusă este rezultatul unei examinări obiective și justificate. Astfel, motivarea deciziei nu este doar o formalitate, ci o garanție fundamentală a transparenței și corectitudinii procesului judiciar.

37. În speța de față, Curtea Supremă de Justiție constată că instanța de apel a evitat să se pronunțe asupra cererii de repunere în termen a apelului formulată de Calagurescu Dorin.

38. Astfel, soluția Curții de Apel Bălți de restituire a cererii de apel ca fiind tardivă este calificată drept prematură, deoarece instanța nu a analizat cererea de repunere în termen și nu s-a pronunțat printr-o încheiere distinctă, conform normelor procedurale.

39. Pentru a evita încălcarea dreptului recurentului la un proces echitabil și a accesului la justiție, precum și pentru protejarea drepturilor sale procedurale legitime, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul este întemeiat și urmează a fi admis.

40. Având în vedere circumstanțele menționate supra, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, a casa încheierea din 21 octombrie 2024 a Curții de Apel Bălți, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Nord pentru rejudecarea problemei soluționate prin încheierea casată.

41. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul declarat de Calagurescu Dorin.

Casează integral încheierea din 21 octombrie 2024 a Curții de Apel Bălți și restituie cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată Agenția Teritorială Nord a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină către Calagurescu Dorin Mihail privind încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală și a

penalităților aferente, la Curtea de Apel Nord spre rejudecarea problemei soluționate prin încheierea casată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă